

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-1890029
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Haziran 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (5 Adet, 5 Sayfa)
- Cevap Yazısı (33 Adet, 71 Sayfa)

**MERSİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN ZEKİ HAKAN SİDALI'NIN
TBMM 7/63341 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Karadeniz, onlarca doğal koruma alanını içinde barındıran, yaşlı ormanlarıyla Türkiye'nin en yeşil bölgesidir. Ancak bölge uzun yıllardır doğa talanı ve yaşanan sel felaketleriyle gündemde ve yaylaları, dereleri yok edilme noktasına getirilmiş durumdadır. Hidroelektrik Santrallerinin (HES) kurulması nedeniyle dereler kuruma noktasına gelirken, dağlarda devam eden taş ocağı, maden ve orman kesimleriyle bölgenin yeşil dokusu yok edilmeye devam edilmektedir. Karadeniz Bölgesi aşırı yağmur alan, sel ve heyelan riski yüksek olan bir bölgemizdir. Küresel ısınma ve iklim değişikliği ile bu risklerin bölge özelinde daha yıkıcı bir biçimde yaşandığı hepimizin malumudur. Toplumumuz haklı olarak sağlıklı bir çevre beklentisiyle birlikte gelişen dengeli kalkınmayı tercih etmektedir. Maden tesisleri çoğaldıkça insan ile doğa arasındaki kopukluk artmaktadır. Maden kaynaklarından yararlanmak adına kurulan bazı tesisler geri dönüşü mümkün olmayan çevresel zararlar oluşturmaktadır.

Ülke çapında endişeyle gözlemliyoruz ki; kontrolsüz, denetimsiz bir şekilde adeta çevre ve doğa değil de, işletme menfaatine hizmet eden bir sistem işliyor. Sürekli eleştirilen yönetmelikler ve raporlarla faaliyetlerini sürdüren işletmelerin çevresel etkileri öyle bir noktaya geliyor ki sorun insanlarımızın ve gelecek nesillerin yaşam sorunu haline dönüşüyor.

İklim krizlerine karşı ülkenin en önemli dayanağı çevre koruma stratejileridir. Bu stratejilerin amacı ekonomik kararlarla beraber ekolojik kararların birlikte ele alınması olmalıdır. Ekonomik ve ekolojik kararların doğru şekilde değerlendirilerek dengelenmesi, sorumlu kuramların en öncelikli görevi olmalıdır. İzlenen çevre politikaları paralelinde, uygulanan yasa ve yönetmeliklerle önceliklendirilmesi gereken; çevrenin ve insan sağlığının korunmasıdır. Yapılması gereken temiz bir çevreyi hedefleyerek olası olumsuzlukları "onarmak" değil, "önlemek" olmalıdır. Ordu ili Fatsa ilçesinde bulunan, Altıntepe Altın Madeni İşletmesi'ne ait Kapasite Artışı ve Atık Barajı Projesi'nin onayı için gerçekleştirilmesi planlanan, Değerlendirme Komisyonu toplantısının 27 Nisan 2022 tarihinde yapılacağı haberleri basında yer almaktadır. Bölge halkının ve STK ların ilgili maden işletmesine yönelik tepkilerinin ve itirazlarının ısrarlı şekilde devam ettiği görülmektedir. Alınmak istenen onayla birlikte faaliyet alanlarını genişletmek isteyen ve düşük tenörlü madeni işlemek için kullanılan zehirli kimyasal barajını kurmak isteyen tesise karşı bölge halkı tepkilidir. Söz konusu işletmenin halihazırda süregelen faaliyetleri sebebiyle zaten mağduriyet yaşayan bölge halkının, tarım alanlarını ve yaşam alanlarını tümüyle kaybedeceğine dair endişeleri artmıştır. Bu bilgiler ışığında;

1-Bakanlığınızca ağır metal yönünden son derece kirletici olduğu bilimsel makalelerle ortaya konmuş ve yine ilgili 25849 Sayılı kapasite artış ÇED raporunda da ağır metal kirliliği açıkça kabul ve beyan edilen ilgili İşletme'nin ÇED Dosyası onay süreci hangi gerekçe ile devam etmektedir, bu hususlar nasıl kabul edilmiştir?

2-Fatsa ilçesinde üretim yapan fındık fabrikaları, çikolata ve gıda üretim fabrikalarına Fatsa'da kullandıkları su için Ağır Metal Raporları talep etmeleri, altın madenine yakın köylerdeki fındıkları almamaları konusunda uyarı aldıkları düşünüldüğünde buna dair Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır?

3-Bakanlığınızca, iklim değişikliği ve Karadeniz'de yağış formunun aşırı sel haline döndüğü

düşünüldüğünde; maden işletmesiyle ilgili 2021 Ağustos ayında gerçekleşen sel ve heyelan sebebiyle köylüler tarafından yapılan şikayetler dikkate alınmış mıdır? Dikkate alındıysa ne tür bir çalışma yapılmıştır?

4-120.000 nüfuslu Fatsa ilçe merkezine 5 km uzaklıkta Ağustos 2021 de Giresun'da Nesko Madencilige ait bir atık barajında çökme yaşanmıştır, olumsuz emsal teşkil eden söz konusu olay, aynı coğrafi özelliğe dikkat edilerek Bakanlığınızca verilecek onaylar esnasında dikkate alınacak mıdır?

5-Bakanlığınızın Altıntepe Altın Madeni İşletmesinin kamulaştırtacağına dair malumatı var mıdır? Böyle bir durum söz konusu ise kamulaştırma hangi yasal gerekçe ve izinlerle yapılacaktır?

6-Daha önce hazırlanan ÇED raporuyla ilgili; ağır metal limiti çalışmasının yapılmadığı, içme suyu denetim sonuçlarının raporda yer almadığı, orman ve ağaç kesimi bilgilerinin eksik olduğu, risk altındaki fındık üretim yerleri bilgisinin eksik olduğu, tesisin iklime etkilerinin eksik olduğu, tarihi alanların dikkate alınmadığı, bölgede yaşanacak gelir kaybının raporda belirtilmediği şikayetleri Bakanlığınızca ele alınmış mıdır? Şikâyetle konu maddelerle ilgili çalışma ve düzenlemeler yapılmış mıdır?

7-Bakanlığınızca yeni hazırlanacak ÇED raporunda daha önceki raporda eksik olan konular çevre ve toplum yararına gözden geçirilerek tekrar değerlendirilecek midir?

CEVAPLAR:

Ordu İli, Fatsa İlçesi Bahçeler Mahallesi mevkiinde Altıntepe Madencilik San. ve Tic.A.Ş. tarafından yapılması planlanan İr:19438 ve İr:22460 Ruhsat Nolu Altıntepe Altın Madeni Açık Ocak İşletmesi ve Yığın Liçi Tesisi Kapasite Artışı, Sülfürlü Cevher Zenginleştirme Tesisi. (Flotasyon - Tank Liçi) ve Adt projesi ile ilgili olarak ; 04.04.2019 tarihinde Bakanlığımıza başvuru yapılmış, 30.05.2019 tarihinde Halkın Katılım Toplantısı yapılmıştır.

10.07.2020 ve 09.10.2020 tarihlerinde İDK görüşleri alınmış, komisyon üyesi kurum kuruluş görüşlerinde belirtilen eksiklikler nedeniyle ÇED Süreci durdurulmuştur.

Çevresel Etki Değerlendirme sürecinin devam ettirilmesi, İnceleme Değerlendirme Komisyonu toplantısı için yakın tarihte bir gün verilmesi, komisyonun inceleme ve değerlendirmesini tamamlayarak çevresel etki değerlendirme raporuna son şekli vermesi, raporun olumlu mütalaa ile Bakanlık makamına sunulması talebiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 12.01.2022 tarihli Bakanlığımız işleminin iptali talebiyle Ordu 1. İdare Mahkemesi'nin 2022/99 esasına kayden Bakanlığımız aleyhine açılan davada, "Dava konusu işlemin dava sonuna kadar yürütülmesinin durdurulmasına" karar verildiği, Bakanlığımız kayıtlarına 22/03/2022 tarihinde tebellüğ olunan İdari yargılama Usulü Kanunu'nun 28.Maddesi uyarınca yürütmenin durdurulması kararının icaplarına göre işlem yapılması istenmiş olup, bu kapsamda 3.İnceleme Değerlendirme toplantısının 27.04.2022 tarihinde yapılmasına karar verilmiştir. Bu toplantıda da komisyon üyesi kurumların eksik görüşleri nedeniyle ÇED Süreci durdurulmuştur.